

GEWOON ANDERS

LANDELIJKE VERENIGING CENTRAAL WONEN

Deense film **Kollektivet**

Cohousing Meeting in Londen

- Collectief wonen in zelfbeheer
- Kinderen van Christiania
- Woongroependag 2016 in Lent

colofon

'Gewoon Anders' is het blad van de Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Abonnementen en losse nummers

Zie info achterflap
Voor een proefnummer mail info@lvcw.nl

Redactieadres

Oosterweg 2c
1968 KN Heemskerk
Mail: redactiega@gmail.com

Redactie

Anna Dijkhuis
Heleen Toet
Flip Krabbendam
Co Aaij

Foto voorpagina

Scène uit de film Kollektivt

Vormgeving

Co Aaij

Druk

Drukkerij Pasklaar
Sittard

Collectief wonen in zelfbeheer

„Wij zijn niet geïnteresseerd in koopwoningen, maar in collectief eigendom en betaalbaar huren.“
Aldus VrijCoop-Nederland.

Op de WoongroepenDag van september 2015 in Amsterdam hoorden wij al van het succesvolle Duitse Mietshäuser-Syndikat (MHS), dat begin jaren negentig werd opgericht. Er zijn nu in Duitsland al 106 gerealiseerde projecten, verspreid over het hele land, en 21 nieuwe initiatieven.

Bewoners wonen en werken met elkaar in panden die collectief bezit zijn. Zij betalen huur voor het gebruik van de woon- en/of werkruimte, plus een solidariteitsbijdrage voor het ondersteunen van nieuwe groepen. Zo kan steeds meer vastgoed worden vrijgekocht van de markt en groeit de solidariteit tussen de afzonderlijke panden. Alle panden-coöperaties zijn lid van het Syndikat.

Eigen initiatief

De woningmarkt in Nederland is op veel punten te vergelijken met die in Duitsland. In grote steden is nauwelijks nog aan betaalbare huurruimte te komen. Om ruimte te bieden aan meer eigen initiatief is in de nieuwe Woningwet opgenomen dat huurders een woon-coöperatie kunnen oprichten met zelfbeheer.

”

Geen privatisering

Kernwaarden

Geïnspireerd door het Duitse Mietshäuser Syndikat is onlangs VrijCoop Nederland opgericht. VrijCoop wil coöperatieve initiatieven verbinden met een aantal kernwaarden: geen privati-

sering, zelfstandigheid van aangesloten initiatieven en het opbouwen van een solidaire financieringsstructuur.

Hoe werkt het?

VrijCoop, net als het Syndikat, werkt heel simpel:

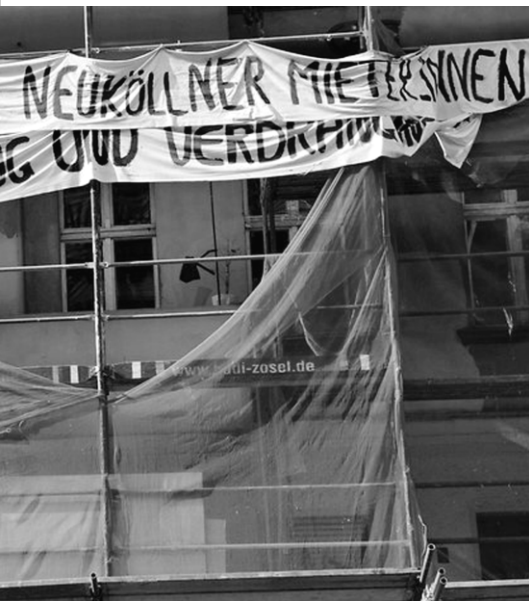
- Het eigendomsrecht van een pand breng je onder in een aparte rechtspersoon met twee aandeelhouders ('eigenaars'), de bewonersvereniging en VrijCoop, een vereniging van coöperaties;
- Het dagelijks bestuur van de 'vastgoed-houdende' rechtspersoon wordt gevormd door de bewoners. De statuten verbieden verkoop;
- Dit bestuur sluit op basis van de statuten een huurovereenkomst met de bewoners;
- Het bestuur zorgt ook voor financiering van de exploitatie van het pand.

LVCW

- Andere panden binnen VrijCoop kunnen geld (voor de financiering) aan elkaar uitlenen tegen een lage rente want ze weten dat het geld goed terecht komt. Verkoop is verboden, dus het voordeel van het goedkope geld gaat alleen maar zitten in meer betaalbare woonruimte.

Hulp erg welkom

Deskundige hulp bij de opzet en ontwikkeling van VrijCoop is erg welkom,

Een recent project in Keulen van het Mietshäuser-Syndikat

vooral op het gebied van notaris- en fiscalistkosten, gesprekken met banken, met gemeenten, provincie en rijk en met de politiek. Maar ook het maken van publiciteit, informatie bijeenkomsten organiseren, het bijhouden van de websites en sociale media en allerlei uitzoekwerk.

Ook wordt contact gezocht met bewoners van panden die al in zelfbeheer zijn, of die zelfbeheer overwegen.

Reageren

Reacties graag naar woongroep De Groene Gemeenschap: info@degroenegemeenschap.org.

HT (gedeeltelijk overgenomen uit ZOZ 133 van Omslag)

Gezien & Gelezen

Kinderen van van Christiania

Onlangs te zien op tv, deze documentaire over Vrijstad Christiania. De VPRO gids wijdde er een artikel aan. Twee GA-redactieleden bezochten in het verleden dit project. De drive was om samen een fundamenteel andere samenleving op te bouwen. Hieronder enige reacties en eigen ervaringen.

In stadsdeel Christiania-Haven ligt op de oude vestingwerken van Kopenhagen een 34 hectare groot voormalig militair terrein. De leegstaande kazernegebouwen werden in 1970 gekraakt en het jaar daarna werd de alternatieve Vrijstad Christiania opgericht. De overheid probeerde van alles om de autonome bewoners te verdrijven, maar besloot eind jaren 70 Christiania als sociaal experiment te gedogen. Een eigen school, postkantoor, bibliotheek en winkeltjes. Zelfvoorzienend en zelfbesturend, daar was het de bewoners om te doen. Ook sociaal zwakkeren vonden er een toevlucht. Christiania had regels: geen auto's, geweld, gestolen waar, harddrugs, wapens en ook geen kogelwerende kleding. Nu is Christiania niet meer zo bijzonder en alternatief. De bewoners kochten de grond en betalen nu gewoon huur. Het stadsdeel Christiania is nu alleen nog maar interessant voor toeristen..

De documentaire Kinderen van Christiania - De Schaduwzijde van het Avontuur - gaat over de kinderen van de pioniers. Zij confronteren nu hun ouders met minder leuke ervaringen, zoals verwaarlozing, angst, misbruik.

Enthousiasme van de pioniers

Ik (HT) vond het een indrukwekkende film. In het begin van die periode het hartverwarmend enthousiasme van de pioniers - voor ons herkenbaar als je (Centraal Wonen-)project net is opgeleverd! Later de gesprekken van de kinderen met hun ouders: 'waarom lieten jullie het maar gebeuren, waarom grepen jullie niet in?' Een vader moest lang nadenken, zei tenslotte 'we dachten dat het dan alleen maar erger zou worden'. Aan het eind van de film zegt iemand 'we vergaten voor elkaar en de kinderen te zorgen'.

'Make love not war'

In de begintijd, halverwege de zeventiger jaren, heb ik (FK) een paar keer in Christiania bij bewoners gelogeed. Zij hadden heel wat tot stand gebracht. Gebouwen bewoonbaar gemaakt door keukens aan te leggen, badkamers, kachels en soms ook balkons op de verdieping.

Gezien & Gelezen

Een gezamenlijk badhuis met douches en afvoeren, gestookt op afvalhout van een nabije timmerfabriek, verder gebruikten ze de grote sporthal voor voorstellingen en grote feesten. Bij een optreden van de groep Solvognen (zonnewagen) dat ik bijwoonde was een volwassen licht en geluidsinstallatie aanwezig. Achterop het terrein werden gebouwen als 'boerderij' in gebruik genomen en daar verschenen ook zelfgebouwde huisjes, zelfs een groot bouwsel boven het water.

De bewoners voelden zich pioniers die een vrijstad wilden bouwen, zonder geweld. Zij waren ervan overtuigd dat de uitbuiting, onderdrukking en het huiselijk geweld in de bestaande samenleving alleen gestopt kon worden door vreedzaamheid. 'Make love not war'. Er waren natuurlijk wel eens bewoners die gewelddadig werden, dat is onvermijdelijk op een populatie van ca 1000 personen, maar men probeerde dit altijd zonder geweld weer in goede banen te leiden. Het gebruik van geweld werd gevoeld als een nederlaag. Men probeerde immers een radicaal andere samenleving op te bouwen!

Toen een motorclub de zaak kwam terroriseren, zou alleen 'peace' dit kunnen oplossen. Geen tegen, want 'fighting for peace is like fucking for virginity'.

Dan verviel je tot wat je nu juist probeerde te vermijden! Maar... nu voelden de kinderen in Christiania zich niet veilig, en in de steek gelaten. Dat die inmiddels middelbare kinderen uit de documentaire niets van dit dilemma hadden begrepen viel me overigens wel wat tegen.

Het grote aantal honden

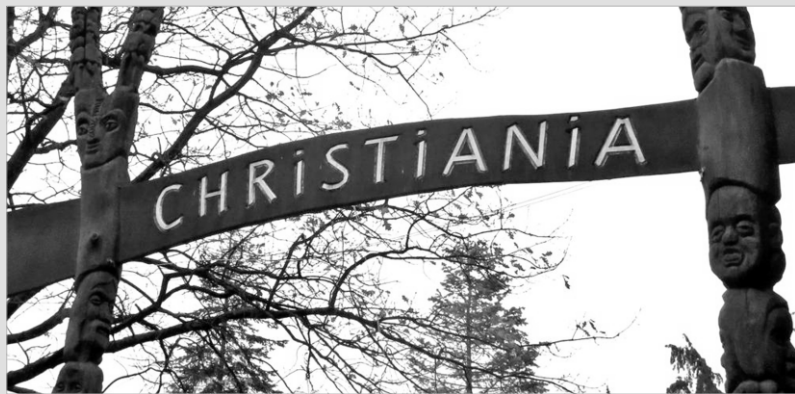
In 1986 bezocht ik (AD), met mijn toenmalige partner en dochter van zeven jaar, Christiania voor het eerst. Wat mij direct opviel was het zeer grote aantal - best grote! - honden dat er 'los en vrij' rondliep. Later hoorden we dat in die tijd honden in Kopenhagen niet waren toegestaan. Nu nog kan ik dat maar nauwelijks geloven. Ze waren welkom in Christiania, voor mij had het ondanks de urinegeur iets heel sympathieks.

We raakten in gesprek met een van de bewoners in het fietsenontwerp-'fabriekje'. Er is dan ook een fiets naar Nederland gekomen. Toen nog

best een beetje spectaculair. Een in het beige/wit geklede, elegante man, vertelde dat Christiania veel last heeft van mensen die de vrijplaats gebruiken om er naar hartelust te blowen en te drinken (alcohol), terwijl er verder niets uit hun handen komt. Met als resultaat te veel voornamelijk parasitaire aanwezigheid. Terwijl Christiania juist handen aan de (overdrachtelijke) ploeg hard nodig heeft. Zijns inziens een van de dingen die het voortbestaan serieus bedreigen.

Meer vrijstaat-achtige projecten kampen met soortgelijke problemen, zoals in diezelfde tijd De Fabriek in Rotterdam-Delftshaven.

WoongroepenDag 2016

De volgende woongroependag is dit jaar op zaterdag 17 september en nog wel op een bijzondere locatie! Strowijk IEWAN in Nijmegen-Lent.

Het ecologische project dat al ruim een jaar bewoond is en waaraan de 50 bewoners samen met heel veel vrijwilligers en de nodige bouwvakkers hebben gewerkt, heeft een interessant programma vastgesteld.

Workshops

Behalve tijd voor ontmoeting bevat het programma workshops over ecologie, over woongemeenschappen in de toekomst en over zelforganisatie en zelfbeheer. Veel informatie kun je vinden op www.woongroependag.nl en www.iewan.nl. Je opgeven voor deze dag kan via de eerst genoemde site. Op de volgende bladzijde vind je een overzicht van het programma.

Gezien & Gelezen

Programma WoongroepenDag 2016

10:30 Ontvangst/inloop koffie/thee

11:00 Opening en voorstellen

11:30 Blok I - Ecologie

11:45 Workshop ronde 1

- Ecologiseren van bestaande panden
- Nieuwbouw en ecologie
- Ecologisch klussen
- Gemeenschappelijk (zonne)energie opwekken

12:30 Terugkoppeling workshops

12:45 Gezamenlijke lunch

13:30 Blok II - Woongemeenschappen in de toekomst

13:45 Workshop ronde 2

- Vertrouwen kwijt in woningcorporaties, wat nu?

- Je eigen wooncoöperatie! Dankzij Cooplink, het kennisnetwerk wooncoöperaties
- Hoe financier je je woongemeenschap?
- Centraal Wonen: nieuwe afspraken maken met je verhuurder?

14:30 Terugkoppeling workshops

14:45 Blok III - Zelforganisatie en zelfbeheer

15:00 Workshops ronde 3

- Over besluitvorming
- Hoe houd je elkaar betrokken
- Diversiteit woongroepen
- Individu vs woongemeenschap

15:45 Terugkoppeling workshops

16:00 Gezamenlijke afsluiting en terugkoppeling

16:15 Wie organiseert WoongroepenDag 2017

16:20 Borrel

Cohousing Meeting in Londen

Ongeveer een jaar geleden was Melissa Fernandez op bezoek in Centraal Wonen Delft (zij werkt als onderzoeker bij de London School of Economics (LSE)).

Wij raakten toen in gesprek over het belang van sociale begeleiding bij het ontwikkelen van cohousing projecten.

Tot mijn verrassing ontving ik in april een uitnodiging om op 21 juni een verhaal te vertellen over dit onderwerp tijdens een Meeting bij de LSE. Later, in Engeland, maak ik kennis met de term 'social enabler'. Letterlijk vertaald is dat mogelijk maker, in staat steller, net iets meer dan wat wij sociale proces begeleider noemen.

Hoofddoel van de meeting

Het hoofdthema van de Meeting is: 'Mainstreaming Cohousing in urban developments' met als hoofddoel het ontwikkelen van een gemeenschappelijk referentiekader, dus eenheid in zowel terminologie als begrippenkader en concept. Ook is het de bedoeling meer zicht te krijgen op barrières bij het delen en overdragen van kennis op dit terrein.

Drie vragen staan centraal:

- *Hoe kan kennisoverdracht worden bevorderd?*
- *Is samenwerking tussen groepen en professionals mogelijk, zonder dat het 'grassroot autonomie' en creativiteit in de weg staat?*
- *Hoe kan effectief druk op politiek en beleid worden uitgeoefend?*

Er zijn sprekers en toehoorders aanwezig uit de UK en diverse andere Europese landen, zowel vertegenwoordigers van groepen als professionals.

Programma en sprekers

Uit Berlijn is er Michael LaFond, bewoner én activist en lid van het 'Institute for Creative Sustainability'. Zijn verhaal en 'keynote paper' gaat over manieren waarop je stedelijke cohousing

projecten kunt ontwikkelen en in stand houden. Dit op basis van praktijk ervaringen met politiek en beleid in een veranderend Berlijn.

Een financieel expert op cohousing gebied is Matthew Conroy (Triodos-bank). Hij benadrukt het belang van financiële transparantie voor alle leden van een groep in een zo vroeg mogelijk stadium en bespreekt diverse mogelijkheden. Huur of koop, dat kan nogal wat verschil uitmaken.

Er is een panel, bestaand uit professionals en ervaringsdeskundigen, zoals Maria Brenton, een echte 'activiste' uit Londen. Zij leverde zes jaar een stevige en succesvolle strijd voor de realisering van een cohousing project - voor en dóór ouderen - in Londen. Het project staat er, maar de strijd is nog lang niet gestreden, dat weet Maria op overtuigende wijze te brengen. Zij is tevens bestuurslid van het 'UK Cohousing Network' (UKCN), de organisatie die het gezamenlijk ontwikkelen van cohousing projecten ondersteunt en promoot.

***Het Britse Cohousing
Netwerk ondersteunt en
promoot de gezamenlijke
ontwikkeling van door
bewoners zelf beheerde
Cohousing projecten***

Elk huishouden beschikt over een volledige privé woning of appartement, daarnaast zijn er door bewoners georganiseerde gemeenschappelijk activiteiten en gemeenschappelijke ruimten in zelfbeheer. Veel overeenkomst met de Centraal Wonen definitie dus. Cohousing gaat (ook) over 'de strijd tegen vervreemding en isolement - kenmerken van de westerse

samenleving van nu - en wil burenhulp (naberschap) van vroeger in nieuwe vormen herscheppen'.

De twee architecten die deel uitmaken deel van het panel zijn Patrick Devlon en John Killock. De eerste ontwikkelt manieren (instrumentarium) waarop je samen met bewoners een plan kunt ontwikkelen. Zo kun je de samenwerking tussen architect en bewoners vergemakkelijken en tot een breed gedragen plan komen. John Killock, die enkele jaren geleden in opdracht van de LSE naar onder meer Nederland kwam om Centraal Wonen en Gemeenschappelijk Wonen van Ouderen projecten te bezoeken, rapporteert over achtentachtig! bezochte projecten.

**Cohousing Community
voor ouderen in Londen.
Gerealiseerd met steun van
het Cohousing Network.**

Op weg met de taxi

Aandachtige toehoorders bij mijn verhaal

Mijn bijdrage staat in het programma als volgt aangekondigd: Anna Dijkhuis van de Dutch Federation of Intentional Communities - zo wordt Landelijke Vereniging Centraal Wonen vertaald - vertelt over 'Lessen uit Delft', waar Flip Krabbendam en zij eind jaren zeventig pionierswerk verrichtten en een sociaal-ruimtelijke ontwerp methode voor cohousing projecten ontwikkelden. Er wordt ook verwezen naar de rol (en dus het beeld) van Nederland als een van de 'gidslanden', toen en nog altijd succesvol op het gebied van cohousing. Die eer delen wij met onder meer Denemarken en ook Duitsland. *)

De 'Cohousing Meeting' van 21 juni is de zesde en laatste 'event' in een reeks seminars en wordt gesponsord door 'UK Economic and Social Research Council'. De organisatie ligt bij het UKCN en zes Universiteiten. In Engeland dus wél overheidssteun!

De volgende dag, 22 juni, is een bezoek aan het Engelse Parlement (House of Commons) gepland, inclusief een uitnodiging voor een lunch. Pech voor de cohousing beweging dat zij om aandacht van parlementariërs moet concurreren met de Brexit opwindings.

Eenvoudig zaaltje in hartje Londen

Op naar Londen dus, nog best spannend. Ik heb er van tevoren dan ook heel wat uurtjes ingestoken en heb het vertrouwen dat het mede dank zij hulp van FK en het Engelse woordenboek goed zal gaan.

De London School of Economics ligt in hartje Londen. Het is een campus bestaand uit mooie, oude gebouwen met daartussen in verhouding gigantische nieuwbouwprojecten in ontwikkeling. Op weg in de taxi er naar toe - die meer vastzat dan reed - was ik nog bang om te laat te komen. Maar ter plekke merk ik al gauw dat de planning flexibel wordt gehanteerd; het programma dat om 10.30 van start zou gaan begint om 11.15 uur. Vóór die tijd is er nog ruimte voor ontmoeting en ontspannen gesprekken met binnen-druppelende deelnemers. De plaats van handeling is de vierde verdieping boven de oude Bibliotheek, de PhD Academy. Naast een collegezaal is een eenvoudige ruimte met gemakkelijke banken waar je kunt 'loungen' en zelf een kop thee of koffie kunt maken.

Alles behoorlijk informeel en ontspannen en ik voel me dadelijk op mijn gemak; het is hetzelfde soort publiek als je hier bij gemeenschappelijke wonen georiënteerde bijeenkomsten vaak tegen komt. Een jonge vrouw vertelt dat in haar groep maximaal vijf nieuwe mensen tegelijk tot de groep kunnen toetreden, dat om het wennen van de oude en nieuwe 'generaties' aan elkaar gemakkelijker te maken. Haar groep zit nog in het ontwikkelstadium. Ze maken gebruik van de kennis en ervaring van andere groepen en hebben goed nagedacht over over zaken als werving en selectie. Als het belang van face-to-face contacten ter sprake komt zegt zij 'it's facebook-to-facebook relations now'. Gelach en bijval.

Er is hetzelfde soort publiek dat je ook hier vaak tegenkomt op bijeenkomsten over het promoten en realiseren van cohousing projecten

De finale is een discussie tussen alle deelnemers, die ook via 'streaming' door een breder publiek kan worden gevolgd. Maria Brenton houdt met succes een gloedvol betoog waarin zij het gebrek aan interesse en steun voor cohousing initiatieven bij Britse politici en beleidsmakers, zowel op landelijk als in Londen, bekritiseert. Daar sluiten vragen over en afspraken voor het bezoek aan de politiek de volgende dag op aan. Het is een belangrijke 'event' die de belangstelling en steun van de politiek voor en de bekendheid van cohousing in Engeland hopelijk vergroot, want dat is de bedoeling.

Slotakkoord

De hele dag is de technische 'enabler' aanwezig om ervoor te zorgen dat sprekers zich geen zorgen hoeven te maken over de ICTechniek en of een stickje wel op het juiste moment in de juiste hule terecht komt. Een hele rust. Aan het eind van de dag raken John Killock

en ik met hem in gesprek met als gevolg dat we nog een klein (sociaal) avontuur beleven. Want terwijl langzamerhand iedereen vertrekt -de organisatoren hebben nog werk te doen voor de volgende dag- wijst hij naar de schalen vol met de verrukkelijkste overgebleven sandwiches in de varianten veganistisch, vegetarisch, vlees of vis en een schaal met zoetheiden.

Na meetings en andere 'events' blijft er vaak heel goed voedsel over, zo ook nu. Dit soort luxe 'resten' brengt hij dan naar een busje van de voedselbank, dat omstreeks deze tijd in de buurt van de LSE wacht. Met z'n drieën gaan we op weg. Maar vandaag staat het busje er niet. Onze man van de techniek wil het voedsel beslist niet in een van de containers gooien en dat snappen we. Wat volgt is een tocht met vier hoog opgeladen schalen over het LSE terrein, door verschillende gebouwen en in diverse liften, die met succes wordt afgesloten op een vijfde verdieping ergens waar

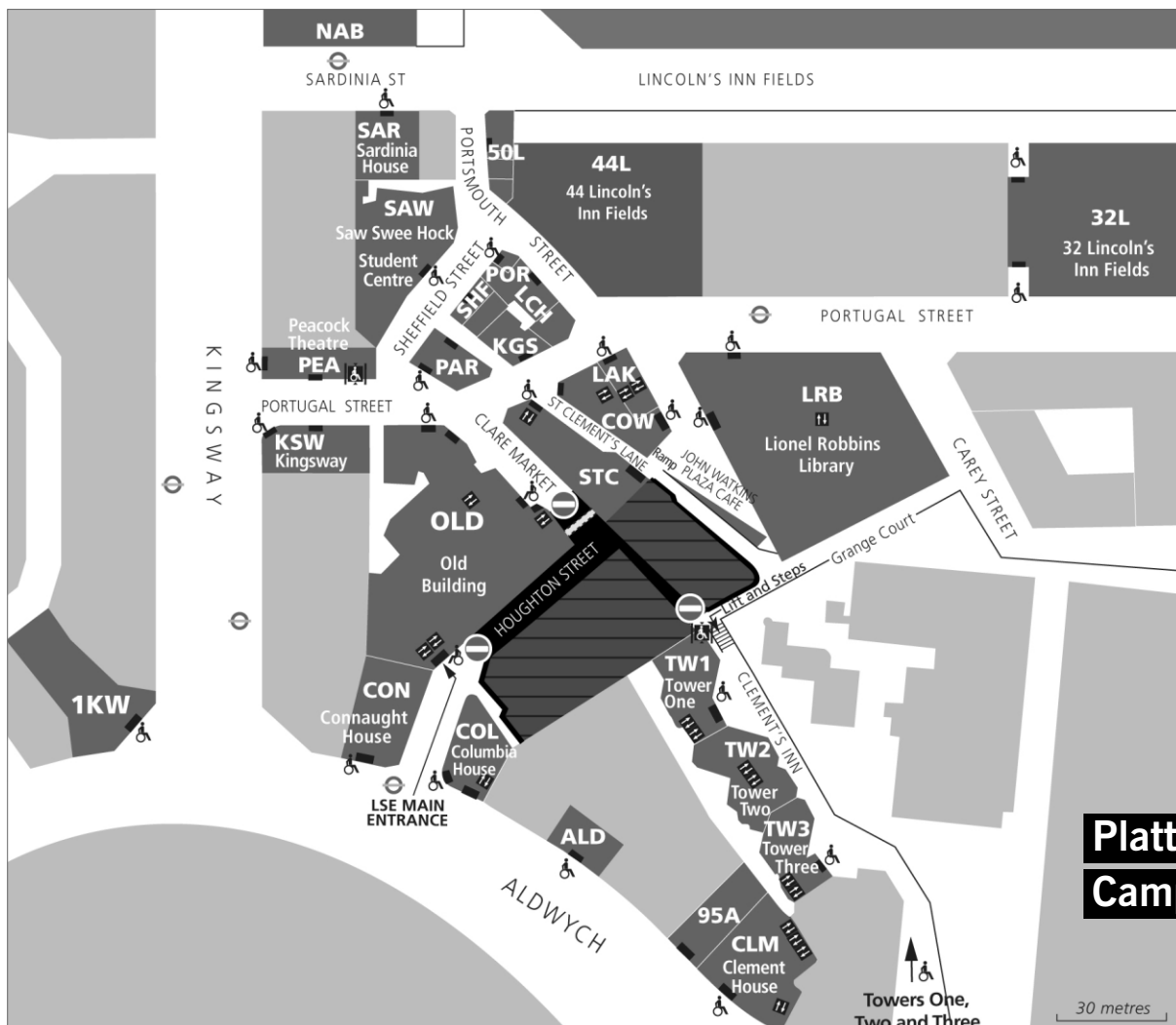

Verrukkelijke sandwiches

een andere meeting is geweest en mensen nog wél honger hebben. Missie geslaagd! Een zeer bevredigende afsluiting van een inspirerende dag.

AD

*) Over de verschillende bijdrages volgt meer in de volgende GA, er moet nog wat binnenkomen en ook worden vertaald.

**Plattegrond
Campus LSE**

Het onbehagen van een vrouw

Opnieuw een (Deense) film over na-weeën, effecten, pijnlijke maar ook vrolijke herinneringen en wat weemoed over kommunes (toen met een K!) van eind jaren zestig en jaren zeventig. Kommunes, de wegbereiders van de woongroep. Het voelt een beetje 'van oude mensen de dingen die voorbij gaan!' Maar ook méér dan dat.

In Kollektivet begint met wat je 'het onbehagen van een vrouw' zou kunnen noemen, Anna. Het speelt in dezelfde tijd dat in Nederland een artikel van Joke Smit met deze titel in De Gids (1967) verscheen. Het was de tijd waarin een andere vrouw, Lies van den Donk van Dooremaal, een oproep deed onder de kop 'wie ontwerpt een centrale keuken..?' Beide teksten, een uitvoerige en een korte annonce, hebben wezenlijke invloed gehad op ontwikkelingen in de samenleving. Het gaat om het zeer brede terrein van de vrouwen emancipatie en het wat minder algemene verschijnsel gemeenschappelijk (centraal) wonen.

Het onbehagen van Anna: zij is wat uitgekeken op het leven met haar partner. Zij wil meer avontuur, ze wil met meer mensen in een huis te wonen. Haar partner - die net zijn ouderlijk huis, met vele vierkante meters heeft geërfd - staat er op zijn best ambivalent tegenover. Toch komt het ervan: een kommune wordt geboren, bestaand uit een bevriend paar, een single vrouw en een min of meer toevallig bij de groep gekomen Iraanse man. Aan de tienerdochter van het echtpaar, Frija, wordt niet veel gevraagd, zo ziet het er tenminste uit. Er is nog één tweede kind, een jongetje dat steeds vertelt dat hij nog maar kort te leven heeft.

Het wonen in de kommune (een stedelijke 'alles moet kunnen' variant) bevalt Anna aanmerkelijk beter dan haar man.

DE FILM KOLLEKTIVET

Gezien door de ogen van de redactie

Deze Deense film van Thomas Vinterberg speelt in een commune eind jaren 70. Een onderwerp dat ooit een rol speelde in de geschiedenis van Centraal Wonen, een reden voor de redactie om de film samen te bekijken. Kijken naar een film door vier paar verschillende ogen met even zoveel interpretaties.

Vooraf een menselijke film

Nog niet zo lang geleden zag ik de Zweedse film 'Together' (Tillsammans) van regisseur Lukas Moodyson. Een film over de woongroep in een buitenwijk van Stockholm. Zeker een film met humor, maar ook een beetje trieste film. Pijnlijk duidelijk wordt de botsing tussen hoop, ambitie, waarden, normen, principes en de weerbarstige praktijk van alle dag. De kinderen zitten klem in dit hele gebeuren. Hun conclusie is 'Alle volwassenen zijn gestoord'. De film maakt duidelijk dat geluk niet schuilt in grootse dingen, maar in gewone kleine dingen. In compassie voor elkaar.

En nu opnieuw een film over een woongemeenschap. De intrigerende Deense film 'Kollektivet'. Zelf woonde regisseur Vinterberg tot en met zijn negentiende in een commune. Hij situeert de film in de jaren zeventig. Hoofdpersonen Erik en Anna erven een villa, waar ze samen met hun dochter Freja gaan wonen. Ze besluiten een commune op te richten. Er ontstaat een gemeenschap van vriendschap, liefde en saamhorigheid. Maar net als in 'Together' botsen idealen en realiteit. Een liefdesaffaire dreigt alles te ondermijnen. Door de ogen van dochter Freja zien we hoe de volwassenen kapot gaan aan de zo gekoesterde idealen.

Kollektivet is vooral een menselijke film. Het laat de mensen zien zoals ze zijn, bevooroordeeld, zelfingenomen en gesloten, maar ook liefhebbend, lachend, verdrietig en tolerant. Dat is het sterke van deze film en de situaties zijn vaak heel herkenbaar.

CA

Die lijkt zich op zijn werk meer op zijn gemak te voelen. Als een van zijn studentes duidelijk belangstelling voor hem toont is een romance dan ook niet ver weg.

Hoe dat wordt opgepakt in de kommune en door Anna is interessant. Zeker als Anna er mee akkoord gaat dat de studente ook in de kommune komt wonen. Interessanter en aangrijpender vind ik de situatie en de reacties van de dochter die met dit alles wordt geconfronteerd. Dit wekt associaties met de film 'My queen Karo': over een kommune uit dezelfde tijd, waar juist door de ogen van de kinderen wordt gekeken. Interessante materie: hoe hebben kinderen die in een kommune of later in een woongroep (mijn dochter) zijn opgegroeid dit alles beleefd? En wat kunnen we daar (ook bij Centraal Wonen) van opsteken?

AD

Ging het er zo aan toe in die tijd?

Thomas Vinterberg, de Zweedse regisseur van Het Kollektief, heeft als kind in de jaren '60 in een commune-achtige woongroep gewoond. En als je deze boeiende film ziet krijg je niet de indruk dat die periode voor hem een ongedeelde genoeg is geweest. De 16-jarige dochter van de hoofdrolspelers vertrekt en gaat in het gezin van haar vriendje wonen. Een ander kind, een jongen van een jaar of 5, krijgt weinig aandacht, is ziekelijk (is dat zo?) en komt plotseling te overlijden.

Wat ik moeilijk vond te bergrijpen was dat de teleurgestelde echtgenote Anna, haar baan kwijt, haar man verloren aan een nieuwe vriendin (die ook nog in de groep komt wonen) en aan de drank, dat zij te horen krijgt dat zij maar moet vertrekken uit de groep en niet de nieuwe vriendin van haar man. Ging het er zo aan toe in die tijd of kwam het omdat haar man op zijn strepen ging staan, als (enige) eigenaar van het huis: 'Ik ben hier de baas'? Was hier sprake van hetzelfde fenomeen als bij de pioniers van Christiania: 'Zij vergaten te zorgen voor elkaar en voor de kinderen'?

HT

Een bont gezelschap, met grappige types, maar waar gaat het over!

Wonen in een groep komt de laatste tijd weer in de aandacht. Toch denken de meeste mensen dat groepswoon iets van de zeventiger jaren is. 'Bestaat dat nog steeds?'

Toch heeft een enkele dappere filmmaker soms nog de moed om nog eens te kijken naar de idealen van toen. Genoemd zijn al Lukas Moodyson met zijn film 'Tilsammans' (Together) uit 2000 en Dorothé Van Den Berghe met 'My Queen Karo' uit 2009. De film die we gezien hebben, 'Kollektivet' van Thomas Vinterberg, gaat weer over het leven in een commune.

Als Anna en haar man Erik een commune beginnen in het enorme huis dat Erik net geërfd heeft, werven zij op chaotische wijze een aantal medebewoners/sters en dan kan het groepsleven van start gaan. Een bont gezelschap, met grappige types, zoals de informele leider die op gezette tijden alles wat rondslingert in de gemeenschappelijke huiskamer in een vuurtje gooit. Rücksichtlos, ook een vergeten laars of tennisracket gaan in vlammen op. En er is een werkeloze man, die geen geld heeft, en die elke keer als hij onder druk wordt gezet, in huilen uitbarst. En zich zo handhaaft.

Als Erik een verhouding begint met een studente van hem lijdt Anna daar vreselijk onder. Vooral als deze studente, Emma, ook nog in de commune komt wonen. Maar hoewel Anna dit nauwelijks kan verwerken houdt ze vol dat Erik z'n gevoel moet kunnen volgen, wij kennen dat nog als 'het moet kunnen'. Maar langzaam gaat Anna er toch aan onderdoor, tot ze haar aan het eind vragen te vertrekken... (!) Wat gebeurt hier?

De zaal zat vol met grijzende baby-boomers, die waarschijnlijk wel de benodigde voorkennis hadden om te begrijpen dat de commune een poging was om elkaar, als reactie op de benauwende vijftiger jaren, de vrijheid te gunnen. Maar jongeren van nu zullen zich waarschijnlijk afvragen wat hier de bedoeling was... Als je verwacht dat deze film reflecteert op hoe mensen in de zestiger en zeventiger jaren experimenteerden met relaties, dan kom je bedrogen uit. Je ziet een verhaal over een groep grappige types (een lach) en een vrouw die haar man aanmoedigt iets te doen waar ze zelf het slachtoffer van wordt (en een traan). Mooi verfilmd en goed geacteerd, dat wel. Maar de context die voor enige begrijpelijkheid zou moeten zorgen ontbreekt.

FK

Toewijzing Woningwet

Deeleconomie

Verslag themabijeenkomst bij CW Voorburg

Op 12 maart j.l. was Centraal Wonen Voorburg het gastvrije decor van de LVCW ledenbijeenkomst. Op deze zonovergoten dag was het goed toeven in deze groene omgeving.

Het complex bestaat uit 31 huishoudens, verspreid over twee gebouwen, het duplexgebouw en de zogenaamde boerderij. Oorspronkelijk heeft hier ook een boerderij gestaan: 'West Duivesteijn'. Maar deze boerderij is in de loop der tijd gesloopt. De huidige 'boerderij' heeft van buiten dezelfde vorm gekregen als zijn voorganger. Alleen het toegangshek bij de ingang van CW Voorburg stamt nog uit de tijd van de oude boerderij, te weten 1612.

Na ontvangst met koffie en iets lekkers start de ochtendbijeenkomst met allerlei zaken rond het LVCW gebeuren. Tussen de middag is er een uitgebreide lunch, verzorgd door enthousiaste bewoners.

verhoging' en 'gluren' en komt voort uit de problematiek rond scheefwonen. Met scheefwonen wordt bedoeld: het huren van een sociale-huurwoning door huishoudens met een te hoog inkomen. Feit is dat de

nieuwe bewoners steeds groter worden. CW Lismortel heeft met de woningcorporatie kunnen afspreken dat bij intern doorverhuizen geen huurverhoging plaatsvindt.

Aangezien het bestuur uit maar drie leden bestaat (met ingang van juli slechts uit twee), gaat zij dit probleem niet meer oppakken. Zij zal dit wel meenemen in gesprekken met Woonbond, Aedes, Platform 31 en LVGO.

Wooncoöperatie worden

Voorgesteld wordt om een landelijke wooncoöperatie op te richten voor alle CW-projecten. Een andere mogelijkheid is op provinciaal niveau of met een groep van projecten. Hierdoor wordt het eenvoudiger voor een project om een wooncoöperatie te worden, aangezien veel uitzoekwerk dan gedragen wordt door een grote groep. Platform 31 is met een pilot-project bezig, waarbij groepen worden ondersteunt bij het oprichten van een wooncoöperatie. Ook wordt voorgesteld om met Wooncorporatie Gelderland in gesprek te gaan over deze ideeën. Het bestuur neemt deze ideeën mee in haar gesprekken met betrokken organisaties.

Vertegenwoordigers van CW De Wandelmeent, CW Westervoort en CW Alphen a/d Rijn komen bij elkaar om een brief op te stellen die naar alle CW-projecten wordt verstuurd en waarin zij duidelijk beschrijven wat hier besproken is.

Toewijzing Woningwet

En daarna is het tijd voor de themabijeenkomst. Twee actuele onderwerpen komen deze middag aan bod: 'Toewijzing Woningwet' en 'Deeleconomie'. LVCW bestuurslid Nico Meijerman presenteert een overzicht van de aangescherpte toewijzing per 1-1-2016 in de nieuwe Woningwet Sociale huurwoningen. Deze aanpassing beperkt het wonen van lagere inkomens in de duurdere sociale huurwoningen. Woningcorporaties hebben ruimte om uitzonderingen te maken maar deze ruimte wordt steeds meer beperkt en mag alleen gebruikt worden voor specifieke doelgroepen.

Woonbond in verzet

Over de gluurverhoging heeft de rechter uitgesproken dat dit niet mag. De regering heeft aangegeven dat dit met een kleine wijziging in de wet te repareren is. De Woonbond tekent verzet aan bij de rechter. Gluurverhoging is een typische term uit 2012 en is eigenlijk een ander woord voor scheefwoningboete. De term is een samenvoeging van de woorden 'huur-

jaarlijkse gluurverhoging nagenoeg geen doorstroming naar een duurdere huurwoning of koopwoning heeft opgeleverd.

Tien procentregel

Door de verscherpte maatregelen wordt het voor CW-projecten steeds lastiger om bewoners uit verschillende lagen van de bevolking te krijgen. In sommige situaties kan dit tot leegstand leiden. Geopperd wordt om te proberen dat alle CW-projecten op centraal niveau een uitzonderingspositie krijgen. Het bestuur heeft hier al actie op ondernomen, maar het is niet gelukt.

Overleg nodig

Diverse CW-projecten hebben van hun woningcorporatie te horen gekregen dat er overleg nodig is over de 10 procentregel. De overheid wil dat woningcorporaties 90% van hun vrijkomende sociale huurwoningen aanbieden aan huishoudens die per 1 januari 2016 niet meer dan € 35.739 verdienen. De overige 10% van de sociale huurwoningen mogen in de 10 procentregel aangeboden worden aan huishoudens met een totaalinkomen tussen € 35.739 en € 45.718. Daarnaast wordt opgemerkt dat huurverschillen voor dezelfde woning tussen de lang wonenden en

Deeleconomie

De deeleconomie biedt een nieuw model voor consumptie en bezit. In plaats van telkens nieuwe goederen aan te schaffen, kunnen we de spullen die we al bezitten delen en zo beter benutten. Delen is allang niet meer voor mensen die weinig te besteden hebben. Mensen doen mee uit sociaal of duurzaam oogpunt. Zo is er de site PEERBY (<https://www.peerby.com/>) waar je in je eigen omgeving spullen kunt delen, zoals tuingereedschap, een bakfiets, boormachine of een

Centraal Wonen Voorburg

tent. Deze middag blijkt dat er ook binnen CW-projecten allerlei initiatieven zijn op het gebied van de economie.

Deelauto

CW Lismortel heeft in 1996 de Vereniging Deelauto Lismortel opgericht, als vereniging zonder winstoogmerk. Er zijn 2 auto's die via internet gereserveerd kunnen worden. Zonder overleg mag je een auto voor maximaal 3 dagen achtereen reserveren. Langere reservering tijdens de zomervakantie wordt in het voorjaar onderling afgestemd. De kosten van lidmaatschap zijn € 10 per maand. Verder zijn er drie tarieven: per reservering € 4,25; per uur € 0,41 en per kilometer € 0,20.

Hobbyruimte, winkeltje, weggeefplank e.d.

Bij CW de Wandelmeent heeft men een aparte hobbyruimte met diverse gereedschappen, waaronder een cirkelzaag. Andere voorbeelden die genoemd worden: een weggeefplank, winkeltje, boekenuitleen, zeefdruk installatie voor gezamenlijk gebruik, kaartjes met een klus-half-uurtje, delen opbrengst moestuin, gedeelde internetaansluitingen. Verder logeerkamers en speelruimtes voor intern gebruik. Bij extern gebruik worden er kosten gerekend.

Wasruimte

CW De Wonenwiel heeft een wasruimte voor gezamenlijk gebruik. De voorziening beschikt over wasmachines en drogers.

Fitnessruimte, solidariteitsfonds

CW De Wandelmeent heeft sinds 1 jaar een fitnessruimte. Een externe fysiotherapeut gebruikt enkele dag-

delen de ruimte tegen betaling. Er is ook een financieel solidariteitsfonds dat beheerd wordt door een vertrouwenscommissie. Naast de contributie wordt hieraan bijgedragen op basis van inkomen. Dit fonds kan een financiële ondersteuning geven in de vorm van een lening of gift. De vertrouwenscommissie beoordeelt de te geven ondersteuning en verantwoordt dit aan het bestuur. Met in achtname van de anonimiteit van de persoon in kwestie.

Extern gebruik

Bij CW Klopvaart wordt de projectruimte ook gebruikt door externen, dit tegen betaling van een gering bedrag. Zoals bijvoorbeeld voor exposities. Ook bij CW De Wonenwiel gebeurt dit voor externe activiteiten als Tai Chi, yoga en massage cursus.

Voorzitten delen

Het plan wordt geopperd om het voorzitten van vergaderingen (technisch voorzitter) met meerdere CW-projecten te delen. Via forum de uitwisseling regelen.

Socratisch systeem

CW Vlaardingingen heeft een socratisch systeem. Er wordt gezocht naar nog 1 persoon die meedraait. Het project is met een nieuwe start begonnen. Nico Meijerman is hierbij betrokken; mensen die interesse hebben kunnen zich bij hem aanmelden.

Logeernetwerk, Deelpagina website

Het LVCW-logeernetwerk is, in het kader van delen, binnen de CW-projecten opgezet. Hiernaast staat hiervan een overzicht en op de LVCW website. Gevraagd wordt of een DEEL-pagina op de website mogelijk is voor uitwisseling. Actiepunt bestuur.

De themamiddag wordt afgesloten met een gezamenlijke maaltijd. Met zorg, inzet en enthousiasme door bewoners bereid. Waarvoor veel dank!

Het smaakt heerlijk en vormt een gezellig en ontspannen slot na zo intensief bezig geweest te zijn.

Logeernetwerk voor LVCW leden

De aangeboden logeermogelijkheden zijn bedoeld voor inwoners van centraal / gemeenschappelijk wonen gemeenschappen.

CW Woonvorm van de Toekomst, Amersfoort

Vier twee persoons kamers, kookgelegenheid aanwezig, zelf linnen-goed meenemen.

CW Katerstraat, Den Haag

De logeeruimtes zijn beschikbaar voor leden van de LVCW, m.u.v. de maanden juni, juli, augustus en van 15 december t/m 15 januari. (In deze perioden zijn de logeeruimtes uitsluitend beschikbaar voor contacten van leden van CW Katerstraat.)

Verdere informatie op de website van CW Katerstraat. NB Reserveren kan alleen via de website.

CW Houtwijk, Den Haag

Wij hebben 3 eenvoudige 2 persoons logeerkamers waarvan 1 logeerkamer een wc en douche er tegenover heeft. Er kan gebruik gemaakt worden van een gemeenschappelijke huis/eetkamer.

CW Drielandenhuis, Haarlem

Wij hebben drie logeerkamers, waarvan 1 op de eerste etage, met 2 bedden en twee aan elkaar geschakelde logeerkamers op de begane grond met elk twee bedden, en 1 babybedje.

Er zijn 2 badkamers, met douche en toilet.

Gasten van bewoners of van het CW netwerk dienen zelf te zorgen voor dekbedhoezen, onderlakens en slopen.

Aanwezig zijn: dikke en dunne dekbedden, fleecedeckentjes, elke kamer 1 waterkoker, wc papier, kopjes, thee en nescafe. Er kan niet gekookt worden.

Voor CW logeernetwerk gasten kost 1 kamer 3 euro per nacht. Sleutels kunnen na overleg met Marga bij haar of een vervanger worden afgehaald. De kamers dienen de dag van vertrek om 12 uur weer netjes opgeleverd te zijn.

CW Romolenpolder, Haarlem

1 logeerkamer met 4 slaappleaatsen en een kinderbed, kookgelegenheid, tv, dvd-speler, balkon aan de tuin, toilet op de gang, geen douche.

S.v.p. zelf linnengoed meebrengen en minimaal 3 dagen van te voren reserveren.

CW De Hilversumse Meent, Hilversum

Drie logeerkamers op de eerste verdieping, met elke hun eigen opgang, douche en toilet. 2 bedden per kamer. Gebruik van keuken in overleg.

CW Circa, Leeuwarden

Logeerkamer met tweepersoonsbed eigen douche en toilet (past e.v. nog wel een kinderbedje naast)

In de gemeenschappelijke ruimte kan men koken en zitten. Wel eigen eten e.d. meebrengen of anders in overleg.

CW Kastanjehof, Nijmegen

Logeerkamer met twee eenpersoonsbedden, WC en bad/douche. Beperkte eetmogelijkheden. Geen roken, wierrook, kaarsen, enz.

Loger en kosten conform de wederkerige logeerregeling van het CW van de logées. Zelf lakens, slopen en handdoeken meenemen (tenzij anders afgesproken).

Verdere informatie op de website van CW Kastanjehof

CW Zwolle, Zwolle

Bel of mail voor de mogelijkheden en het reserveren van een logeer kamer.

Zie voor contactgegevens op de website van de woongemeenschap of op www.lvcw.nl/lvcw-logeernetwerk.

Aanvullingen en wijzigen graag doorgeven aan: info@lvcw.nl

Landelijke Vereniging Centraal Wonen (LVCW)

Postbus 19163, 3501 DD Utrecht

Telefoon: 06-13015869

Bank: NL69 INGB 0002015796

Internet: www.lvcw.nl

Mail: info@lvcw.nl

Lidmaatschap, donateurschap en abonnement Gewoon Anders

- Contributie voor woongemeenschappen van minder dan 25 huishoudens: € 4,00 per huishouden
- Voor woongemeenschappen van 25 of meer huishoudens: € 37,50 + € 2,50 per huishouden
In beide gevallen is dit inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders
Extra abonnementen à € 5,00 per stuk
- Woongemeenschappen in oprichting: € 25,00 (onafhankelijk van aantal huishoudens)
Inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders
Extra abonnementen à € 5,00 per stuk
- Donateurschap: € 12,00
Inclusief 1 abonnement op Gewoon Anders
Losse abonnementen: € 10,00 (opzeggen voor 1 oktober)

Bestuur

Peter Bakker (voorzitter)

Nico Meijerman (penningmeester)

Bureau

Tienta Verlegh

Algemene informatie

Kijk op www.lvcw.nl voor:

- Adressen aangesloten woongemeenschappen
- Consulanten
- Verwante (ook buitenlandse) organisaties
- De digitale 'Gewoon Anders'
- Het logeernetwerk
- Studiemateriaal en allerlei actuele informatie over gemeenschappelijk wonen

Kijk op www.gemeenschappelijkwonen.nl voor:

- Adressen van andere woongemeenschappen
- Uitgebreide informatie voor initiatiefgroepen en bestaande woongemeenschappen

Prikbord

Voor woongemeenschappen die nieuwe bewoners zoeken en voor mensen die op zoek zijn naar een woongemeenschap is er de gratis site: www.woongroep.net

Forum

www.lvcw.nl/forum

Twitter accounts

@centraalwonen

@CohousingNL

@GemWonenDag

Lokatie Woongroependag 2016 - Woongemeenschap Iewan